

**Second B.A.M.S. (2010)/(2017)/ Third B.A.M.S. (2012)
Examination, Phase - II Summer - 2022
ROGA NIDAN EVAM VIKRITI VIGYAN - I**

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not write anything on the blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary.**
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच):

[5 × 3 = 15]

Short answer question (any five out of six):

- a) वात प्रकोपक लक्षण लिहा.
Write Vataprakopak lakshanas.
- b) संप्राप्ति व्याख्या लिहा.
Write definition of Samprapti.
- c) इंद्रिय प्रदोषज विकार लिहा.
Write Indirya Pradoshaja Vikar.
- d) अरिष्ट म्हणजे काय?
What is Arishta?
- e) व्हिटॅमिन - डी
Vitamin - D
- f) अष्टौ महागद लिहा.
Write Ashtao Mahagada.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

a) अम्लपित्त व्याधीचे हेतू, प्रकार व लक्षणे लिहा.

Write Hetu, types and lakshanas of Amlapitta Vyadhi.

b) तमकश्वास - संप्राप्ति व लक्षणे लिहा.

Write Samprapti and Lakshanas of Tamakshwasa.

c) उदरशूल लक्षणाचे व्यवच्छेदक निदान लिहा.

Write differential diagnosis of Udarshoola lakshana.

d) अपस्मार व उन्माद व्याधीतील फरक स्पष्ट करा.

Write difference between Apasmara and Unmada Vyadhi.

e) राजयक्ष्मा व्याधीचे लक्षणानुसार प्रकार वर्णन करा.

Write types of Rajyakshma according to lakshana.

f) आमवात व्याधीचे हेतू व लक्षणे लिहून प्रयोगशालेय परीक्षणे लिहा.

Write hetu, lakshanas and laboratory investigations of Amavata Vyadhi.

g) कामला व्याधीत करावयाची प्रयोगशालीय परीक्षणे वर्णन करा.

Write laboratory investigation in kamala Vyadhi.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न : (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

a) आमवात व्याधी निदानपंचकाद्वारे वर्णन करा.

Write about Amavata according to Nidan panchak.

b) प्रमेह व्याधीचे हेतू, प्रकार, संप्राप्ति व साध्यासाध्यत्व लिहा. यात करावयाची प्रयोगशालीय परीक्षणे लिहा.

Write hetu, prakar, samprapti and Sadhyasadhyatwa of Prameha Vyadhi.

Write about laboratory investigation in Prameha.

c) अतिसार व्याधीचे हेतू, संप्राप्ति, प्रकार, लक्षण व उपद्रव सविस्तर लिहा.

Write hetu, samprapti, types, lakshanas and upadrava of Atisara Vyadhi in details.

d) ग्रहणी रोगाचे निदानपंचकासह वर्णन करा.

Describe Grahani Vyadhi according to Nidanpanchaka.

Second/Third B.A.M.S. (2010)/(2012) Examination, Phase - II
Summer - 2022
ROGA NIDAN - II

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) **Draw diagrams wherever necessary.**
 - 6) **Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.**
 - 7) Use a common answerbook for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]
 Short answer question (**any five** out of six) :
 - a) उदर व्याधीची पूर्वरूपे लिहा.
 Write the purvarupas of disease Udara.
 - b) कास व्याधीची सामान्य संप्राप्ति लिहा.
 Write the Samanya Samprapti of Kasa Vyadhi.
 - c) अर्दित व्याधीची लक्षणे व रुग्णालयीन परीक्षण लिहा.
 Write the lakshanas of Ardita Vyadhi and its clinical examination.
 - d) कुष्ठ व्याधीचा सप्तकोद्रव्य संग्रह लिहा.
 Write Saptakodravya Sangraha of Kushtha Vyadhi.
 - e) हृत्शूल (Angina Pectoris) व्याधीची लक्षणे लिहा.
 Write lakshanas of Hritshula (Angina Pectoris) vyadhi.
 - f) पाण्डु व्याधीची लक्षणे व यांत करावयाची प्रयोगशालीय परिक्षणे लिहा.
 Write lakshana of Pandu and laboratory investigation in Pandu.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा):

Short answer question (any six out of seven):

- दोषपाक धातूपाक सविस्तर लिहा.
Write about Doshpak and Dhatupak in detail.
- टिप लिहा - इ. सी. जी.
Write short note on E.C.G
- ओज व्याख्या व ओजोविकृती लक्षणे लिहा.
Write definition of Ojas and Ojasvikruti lakshanas.
- अष्टविध परिक्षा लिहा.
Write about Ashtvidha Pariksha.
- टिप लिहा - इनफ्लामेशन
Write short note on Inflammation.
- पूर्वरूप - व्याख्या व प्रकार लिहा.
Write definition and types of Purvarupa.
- रक्तवह स्रोतस मूलस्थान, दुष्टिहेतू व दुष्टिलक्षणे लिहा.
Write moolasthan, dushtihetu and dushti lakshana of Raktavaha srotas.

SECTION "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four):

- आम - व्याख्या, स्वरूप व लक्षणे लिहून सामदोषांची लक्षणे लिहा (सामवात/सामपित्त/सामकफ)
Ama - definition, swaroop and lakshana of Ama. Write samadosh lakshana (sam vata/sampitta/sam kapha).
- स्रोतोदुष्टीची सामान्य लक्षणे सोदाहरण सविस्तर वर्णन करा.
Write Srotodushti lakshanas in detail with examples.
- प्राणवह स्रोतसाचे मुलस्थान, दुष्टीकारणे, दुष्टीलक्षणे लिहून प्राणवह स्रोतस परिक्षण सविस्तर वर्णन करा.
Write Mulasthan, Dushtikaran and Dushtilakshana of Pranvaha srotas.
Write examination of Pranvaha srotas in detail.
- व्याधी - पर्यायी नाव, व्याख्या, प्रकार सविस्तर लिहा.
Write synonyms, definition and types of Vyadhi in detail.

Second B.A.M.S. (2010) (2012) (2017) Examination, (Phase - II)
Summer - 2022

RASASHASTRA AVUM BHAISHAJYA KALPANA - I

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary**.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) :

[5 × 3 = 15]

Short answer question (any five out of six) :

- a) रस औषधींचे महत्व लिहा.
Write importance of Rasa Aushadhi.
- b) परीभाषा लिहा - भावना व मारण.
Write the definition of Bhavana & Marana.
- c) साकृती सहित विद्याधर यंत्र वर्णन करा.
Describe Vidhyadhar Yantra with diagram.
- d) वंग धातुचे शोधन व मारण लिहा.
Write Shodhana of Marana of Vangadhatu.
- e) इच्छा भेदी रसाचे घटक द्रव्ये व उपयोग लिहा.
Write ingredients and uses of Ichhabhedirasa.
- f) माणीक्याचे प्रकार व शोधन लिहा.
Describe types & Shodhana of Manikya.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

a) रत्न व्याख्या, ग्रहसंबंध लिहा.

Write definition of Ratna & explain Ratna graha Sambandha.

b) मनःशिला भेद, शोधन व मारण लिहा.

Describe type, Shodhan & marana of Manashila.

c) धातुंचे सामान्य शोधन ताम्र धातुचे मारण लिहा.

Write Samanya Shodhana of Dhatu and describe marana process of Tamba dhatu.

d) रसरत्न समुच्चयकारानुसार खल्वयंत्राचे भेद लिहा.

According to Rasaratna Samucchaya describe types of Khalwa yantra.

e) सामान्य मुषा व गोस्तनी मुषा वर्णन करा.

Describe Samanya Musha & Gostani Musha.

f) आरोग्यवर्धीनी वटी घटकद्रव्ये निर्माण विधी व उपयोग लिहा.

Write ingredients, nirmana vidhi & uses of Arogyavardhini vati.

g) रसगती सविस्तर वर्णन करा (पारद गती).

Write in detail of Rasagati (Parad Gati).

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न : (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

a) रसशाळा अर्वाचीन व प्राचीन दृष्ट्या सविस्तर वर्णन करा.

Describe Rasashala according to ancient of modern in detail.

b) रत्नांची नावे लिहून, रत्न-ग्रह संबंध लिहा. वज्र (हिरक) रत्नाचे सविस्तर वर्णन करा.

Write names of Ratna, write Ratna-Graha sambandh (Relation) and describe in detail of Vajra ratna (Hirak).

c) पारद अठरा संस्काराचे नावे लिहून अष्टसंस्कार सहविस्तर वर्णन करा.

Write down names of Ashadhush samskar of Parada and describe Ashasanskar in detail of Paradh.

d) महारसांची नावे लिहून अर्भक पर्याय प्राप्तीस्थान, प्रकार, ग्राह्य अग्राह्यत्व, शोधन व उपयोग सहविस्तर वर्णन करा.

Write name of Maharasa & write Abharaka, Synonyms, occurrence, type, grahya, agrahyatwa, shodhana & its uses in detail.

Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/(2017) Examination, (Phase - II)
Summer - 2022
RASASHASTRA EVUM BHAISHAJY KALPANA - II

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black ball point pen only.**
 - 2) **Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.**
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) **The number to the right indicates full marks.**
 - 5) **Draw diagrams wherever necessary.**
 - 6) **Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.**
 - 7) **Use a common answer book for all sections.**

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

[5 × 3 = 15]

Short answer questions (any five out of six) :

- a) लाक्षारस निर्माण विधी व उपयोग लिहा.
Write Preparation method and uses of Laksharasa.
- b) हिम कल्पना वर्णन करा.
Describe Hima Kalpana.
- c) नेत्रतर्पण विधी चे सविस्तर वर्णन करा.
Describe Method of application of Netra Tarpan.
- d) विविध कल्पांचा सवीर्यतावधि लिहा.
Write Saviryatavadhi (Shelf life) of different kalpas.
- e) सिक्थ तैल निर्माण विधी लिहा.
Write preparation method of Sikh Taila.
- f) हिंवाष्टक चूर्णाचे घटकद्रव्य, मात्रा, उपयोग लिहा.
Write ingredients, dose, uses of Hingvashtak churna.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

- स्नेह सिध्दी लक्षण लिहा.
Write Sneha Siddhi Lakshana.
- खर्जुरादि मंथ घटक द्रव्य, निर्माण विधी, उपयोग लिहा.
Write ingredients, preparation method, uses of "Kharjuradi Manth".
- शुष्क आर्द्र द्रव्य ग्रहण नियम वर्णन करा.
Describe rules of measures regarding dry - fresh drug.
- अर्क लवण घटक द्रव्य निर्माण विधी, मात्रा, उपयोग लिहा.
Write ingredient, preparation method, dose and Therapeutic uses of Arkalavan.
- धूपन कल्पना वर्णन करा.
Describe Dhupan Kalpana.
- लेप व्याख्या लिहून दशांग लेप वर्णन करा.
Define lapa and describe Dashang Lapa.
- घन-सत्व-क्षार थोडक्यात वर्णन करा.
Brief description on Ghana-Satva-Kshar.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer questions (any three out of four) :

- पंचविध कषाय कल्पनेचे महत्व वर्णन करून क्वाथ कल्पना व त्याचा उपकल्पना विस्तृत वर्णन करा.
Describe importance of Panchvidh Kashay Kalpana and write Kwath kalpana and its Upkalpana in details.
- संधान कल्पना सविस्तर वर्णन करून कुर्मायासव घटक द्रव्य, निर्माण विधी, उपयोग, मात्रा लिहा.
Describe Sandhan kalpana in details and write ingredients, preparation method, Therapeutic uses, dose of "Kurmayasava".
- अवलेह व्याख्या, प्रकार, घटक द्रव्य, निर्माण विधी लिहून हरिद्राखण्ड घटकद्रव्य व उपयोग लिहा.
Describe Avaleha kalpan, its type, procedure & write down ingredients & uses of Haridrakhand.
- थोडक्यात लिहा.
i) टेबलेटींग मशीन ii) एंड रनर iii) बॉल मिल iv) पल्वलाईजर
Write in short.
i) Tableting Machine ii) End Runner iii) Ball mill iv) Pulveriser

Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/(2017) Examination, (Phase - II)
Summer - 2022

CHARAK SAMHITA (PURVARDHA)

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not write anything on the blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच):

[5 × 3 = 15]

Short answer question (any five out of six):

- a) रसभेद व कार्य लिहा.
Write types and Karya of Rasa.
- b) आमदोष वर्णन करा.
Describe Ama Dosha
- c) मात्रापुर्वक आहार, लक्षण वर्णन करा.
Describe Lakshanas of Matrapurvaka Ahara.
- d) अपतर्पण भेद लिहा.
Write types of Apatarpana.
- e) चतुर्विध अग्नि स्पष्ट करा.
Explain Chaturvidha Agni.
- f) पंचविध कषाय कल्पना स्पष्ट करा.
Explain panchavidha Kashaya Kalpana.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा):

Short answer question (any six out of seven):

- दशविध परीक्ष्य भाव वर्णन करा.
Describe Dashavidha Parikshya Bhava.
- नस्य काल व नस्य लाभ वर्णन करा.
Describe Kala and benefits of Nasya.
- अव्यक्त पुरुष लक्षणे स्पष्ट करा.
Explain Avyakta Purusha Lakshana.
- इंद्रियस्थानोक्त प्राकृत व विकृत वर्ण स्पष्ट करा.
Describe Prakrit & Vikrit Varna according to Indriyasthana.
- चरकोक्त षट्पदार्थ वर्णन करा.
Describe Shatapadarth according to Charak.
- निद्रा प्रकार व लाभ वर्णन करा.
Explain types and benefits of Nidra.
- चिकित्सा चतुष्पाद सविस्तर स्पष्ट करा.
Explain chikitsa Chatushpada in detail.

SECTION "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

[3 × 15 = 45]

Long answer questions (any three out of four):

- स्वेदन म्हणजे काय? गुण, प्रकार, मात्रा, स्वेदनास अर्ह व अनर्ह, स्नेहन हिन, अति, सम्यक लक्षणे व पश्चात कर्म वर्णन करा.
What is Swedhana? Describe guna, types, Matra, Swedana indications and contraindications, heena, ati and samyak Lakshana and Paschat Karma of Snehana.
- प्रमेह व्याधी हेतु, पुर्वरूप, प्रकार, लक्षणे साध्यासाध्यत्व वर्णन करा.
Explain hetu, Purvaroop, types, symptoms, Sadhyasadhyatva of Prameha.
- स्रोतोविमानअध्यायाचे सविस्तर वर्णन करा.
Describe Srotovimanadhyaya in details.
- लंघन-बृंहणाच्या परिभाषा लिहून लंघनाचे भेद सविस्तर वर्णन करा.
Write definition of Langhan and Bruhan, also Explain types of Langhan in detail.

Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/Third (2017) B.A.M.S. Examination,
Phase - II Summer - 2022

AGADTANTRA, VYAVAHARAYURVED EVUM VIDHIVAIDYAK

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates full marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) :

[5 × 3 = 15]

Short answer question (any five out of six) :

- a) आमाशय धावन विधीनिषेध लिहा.
Write contraindications of stomach wash procedure.
- b) विषाची व्याख्या लिहा.
Write the definitions of Visha.
- c) विषसंकट म्हणजे काय ते लिहून त्याचे महत्व लिहा.
Write definition and importance of Vishasankat.
- d) व्रणाची न्यायवैद्यकीय व्याख्या लिहा.
Write medico-legal definition of wound.
- e) मृत्यूची व्याख्या लिहून मृत्यू चिन्हांची नावे लिहा.
Write definition and signs of death.
- f) टारड्यू स्पॉट्स म्हणजे काय ते लिहून त्याचे न्यायवैद्यकीय महत्व लिहा.
Write short description of Tardieu spots and gives its medico-legal importance.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

[6 × 5 = 30]

Short answer question (any six out of seven) :

a) गुंजेची विषाक्त लक्षणे लिहा.

Write down signs and symptoms of Gunja (Abrus precatorious) poisoning.

b) वृश्चिक दंशाची लक्षणे लिहा.

Write sign and symptoms of scorpion bite.

c) जीवाणूजन्य आहारिय विषाक्ततेची कारणे व लक्षणे लिहा.

Write causes and sign symptoms of bacterial food poisoning.

d) मरणोत्तर शीतीभवन.

Cooling of dead body.

e) जलनिमज्जनाचे प्रकार लिहा.

Write down the types of Drowning.

f) वंध्यत्व म्हणजे काय ते लिहून स्त्रियांमधील वंध्यत्वाची कारणे लिहा.

Define sterility and write down the causes of sterility in females.

g) पोलिस इन्क्वेस्ट व मॅजिस्ट्रेट इन्क्वेस्ट यातील फरक स्पष्ट करा.

Write the defference between police inquest and magistrate inquest.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

a) धतुर विषाची मारक मात्रा, मारक काळ, विष लक्षणे, चिकित्सा व न्यायवैद्यकीय महत्व सविस्तर लिहा.

Write fatal dose, fatal period, signs symptoms treatment and medico-legal importance of Datura poisoning.

b) पारद विषाची मारक मात्रा, मारक काल, विष लक्षणे, चिकित्सा व मृत्यूत्तर स्वरूप सविस्तर लिहा.

Write fetal does, fetal period, signs symptoms, treatment, and Postmortem appearances of Mercury (Parad) posoning.

- c) शवपरीक्षाची व्याख्या लिहून, न्यायवैद्यकीय शवपरीक्षण करतांना घ्यावयाची काळजी सविस्तर लिहा.

Write down the definition of postmortem examination and describe which care should be taken while performing medico-legal postmortem examination in detail.

- d) जिवित स्त्रीयांमधील नूतन प्रसवतेची लक्षणे लिहून प्रसवाचे न्यायवैद्यकीय महत्व वर्णन करा.

Write signs of recent delivery in living females and also write medico-legal importance of delivery.

**Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/(2017) Examination, (Phase - II)
Summer - 2022**

DRAVYAGUN VIGYAN - I

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not write anything on the blank portion of the question paper. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.**
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary.**
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच): [5 × 3 = 15]
Short answer question (any five out of six):
 - a) उदाहरणासह स्पष्ट करा - कोष्ठ विरुद्ध, वीर्यविरुद्ध, दोषविरुद्ध.
Explain with example - Kosthavirudhha, Veeryavirudhha, Doshavirudhha.
 - b) पंचपंचमूल लिहा.
Write Panchapanchamul.
 - c) 'विचित्रप्रत्ययारब्ध' या संज्ञेचे वैज्ञानिकदृष्ट्या स्पष्टीकरण करा.
Explain the term 'Vichitrapratyayarabdha' in rational way.
 - d) प्रशस्तभेषज वर्णन करा.
Write in short - Prashastabheshaj.
 - e) प्रतिनिधीद्रव्य म्हणजे काय ते सांगून 4 उदाहरणे लिहा.
What is Pratinidhi (Substitute) dravya and give 4 examples.
 - f) गुणाची व्याख्या सांगून शरीर गुणाची नावे लिहा.
Write definition of Guna and write names of Sharir guna.
2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा): [6 × 5 = 30]
Short answer question (any six out of seven):
 - a) आकृतीभेदाने औद्भिद् द्रव्याचे प्रकार विशद करा.
Explain the types of Audbhid dravya morphologically.

- b) भावप्रकाश निघण्टु विषयी माहिती लिहा.
Write details of Bhavprakashnighantu.
- c) वीर्य व्याख्या सांगून गुणवीर्यवाद वर्णन करा.
Write Definition of Veerya and explain Gunaveeryavada.
- d) द्रव्यातील विविध अशुद्धी लिहून कोणत्याही 4 शुद्धिकरणाच्या पद्धती लिहा.
Write different impurities of Drug and write any 4 Purification methods.
- e) शोणितस्थापना महाकषायाच्या द्रव्यांची कार्यकारण मिमांसा लिहा.
Write Cause-effect relationship of the drugs of Shonitsthapana Mahakashay.
- f) टिपा लिहा - एण्टीमेलरिअल औषधे.
Write note on Antimalarial Drugs.
- g) विपाकाची व्याख्या सांगून पंचविधविपाक वर्णन करा.
Write Definition of Vipak and explain Panchavidhavipak.

SECTION "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन):

[3 × 15 = 45]

Long answer questions (any three out of four):

- a) उत्पत्ती, लक्षणे, गुणधर्म, अतियोग, रसकर्मापवाद व स्कंध या मुद्द्यांच्या आधारे खालीलपैकी कोणत्याही एका रसाचे सविस्तर वर्णन करा.
1) तिक्ततरस, किंवा 2) मधुररस
Write in detail about any one of the following Rasa with the help of Utpatti, Lakshana, Gunakarma, Atiyog, Rasakarmaapavad and Skandha.
1) Tikta Rasa or 2) Madhur Rasa.
- b) खालील कर्म स्पष्ट करा.
1) भेदन, 2) मदकारी, 3) स्तंभन, 4) वाजीकरण, 5) व्यवायि
Explain Following karma
1) Bhedan, 2) Madakari, 3) Stambhan, 4) Vajikaran, 5) Vyavayi
- c) द्रव्याची व्याख्या सांगून द्रव्याप्राधान्य व गुणप्राधान्याच्या विभिन्न युक्ति विशद करा.
Define the term 'Dravya' alongwith clues of Dravyapradhanvya & Gunapradhanya.
- d) एण्टीपायरेटिक व एनाल्जेसिक ड्रग्स वर्णन करून त्यांची मात्रा, अर्हता, अनर्हता आणि अनुचित कर्म लिहा.
Explain Antipyretics and Analgesics drugs with its dose, indications, contraindications and side effects.

Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/(2017) Examination, (Phase - II)
Summer - 2022

DRAVYAGUN VIGYAN - II

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black ball point pen only.**
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right indicates full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever necessary.**
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answer book for all sections.

SECTION - "A" (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहा पैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]

Short answer question (any five out of six) :

- a) "चित्रक" द्रव्याचे लॅटिननाव, प्रयोज्यअंग व प्रमुखकर्म लिहा.
Write latin name, useful part & main function of Chitrak.
- b) "लांगली" द्रव्याचे रस, वीर्य विपाक प्रभाव व मात्रा लिहा.
Write Rasa, Virya, Prabhav and Matra of Langali dravya.
- c) राजिका चे विदाही कर्म सविस्तर लिहा.
Write in detail Vidahi Karma of Rajika.
- d) "अर्जुन" द्रव्याचे तीन पर्याय, प्रयोज्य अंग व मात्रा लिहा.
Write three synonyms, useful part and dose of Arjun.
- e) "पारिजात" द्रव्याची दोषघ्नता व आभ्यन्तर कर्म लिहा.
Write doshaghata and internal use of Parijat dravya.
- f) "हरिद्रा" द्रव्याचे रासायनिक संघटन व बाह्य कर्म लिहा.
Write Chemical Constituents and external uses of Haridra.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सात पैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

- a) "जटामांसी" द्रव्याचे गण, कुल, स्वरुप व आभ्यन्तर कर्म लिहा.
Write Gana, Kula, Swarup and karma (internal) of Jatamasi.
- b) "जम्बु" द्रव्याचे मराठी नाव, प्रकार आणि आमायिक प्रयोग लिहा.
Write Marathi name, Varieties and amayik Prayog of Jambu.
- c) सारिवा व मंजिष्ठा या द्रव्यांचे "रक्तप्रसादन" कर्म लिहा.
Write about Raktaprasadan Karma of sariva and Manjishtha.
- d) "दारुहरिद्रा" द्रव्याचे उत्पत्तीस्थान, तीन कल्प व मात्रा लिहा.
Write Habitat. Three Formulations (kalpa) and dose of Daruharidra.
- e) "रासना" द्रव्याचे दोषकर्म व नाडीसंस्थानावरील कर्म लिहा.
Write Doshakarma and Karma on Nadisansthan of Rasna.
- f) कुमारी द्रव्याचे स्वरुप, प्रयोज्यअंग, प्रमुख कर्म लिहा.
Write Swarup, useful part and main function (Pramukh Karma) of Kumari dravya.
- g) ऋतुहरीतकी सविस्तर लिहा.
Explain Rutuharitaki.

SECTION - "B" (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चार पैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

- a) "गुग्गुल" या द्रव्याचे खालील मुद्द्यांच्या आधारे वर्णन करा.
गण, कुल, मुख्य पर्यायी नावे अर्थासहित, लॅटिन नाव, स्वरुप, गुण, रसपंचक, दोषघ्नता, रोगघ्नता, संस्थानिक कर्म, प्रमुख कर्म, आमायिक प्रयोग, मात्रा, कल्प लिहा.
Describe in detail Guggul' dravya based on following points.
Gana, Kula, Main synonymys with meaning, Latin name, Swarup, guna, Rasapanchak, Doshaghata, Rogghnata, Sansthanik Karma, Amayik Prayog, Matra and Formulation.

b) रासायनिक संघटनेच्या आधारे खालील द्रव्यांचे कर्म स्पष्ट करा.

i) बाकुची - श्वित्रघ्न,	ii) कपिकच्छु - कंपवातनाशक,
iii) अश्वगोल - विरेचन,	iv) अर्जुन - हृद्य,
v) गुंजा - प्राणहानीकर,	vi) हृत्पत्री - हृद्य,
vii) शल्लकी - वेदनास्थापक,	viii) वाताद - बल्य,
ix) अश्वगंधा - निद्राजनक,	x) आमलकी - रसायन

Explain the action of following drugs on the basis of Phytochemistry.

i) Bakuchi - Vitiligo,	ii) Kapikachchhu - Parkinsonism,
iii) Ashwagol - Laxative,	iv) Arjun - Hridya,
v) Gunja - Toxic and fatal,	vi) Hritpatri - Hridya,
vii) Shallaki - Analgesic,	viii) Vatad - Tonic (Balya),
ix) Ashwagandha - Sedative,	x) Amalaki - Rasayan

c) उच्च हिमालयीन पर्वतश्रृंखलेत आढळून येणाऱ्या 10 द्रव्यांचे खालील मुद्यांच्या आधारे वर्णन करा.

- i) Latin name, Family आणि तीन पर्याय
- ii) रस, वीर्य, विपाक,
- iii) प्रयोज्यांग, कल्प, सामान्य मात्रा,
- iv) विशेष कर्म

Describe 10 drugs which are found in high attitude of Himalaya on the basis of following points.

- i) Latin name, family, three synonyms,
- ii) Rasa, Virya, Vipak,
- iii) Prayojyanga Kalpa, Samanya Matra,
- iv) Vishesh Karma

d) "बिल्व" या द्रव्याचे खालील मुद्यांच्या आधारे वर्णन करा.

गण, कुल, मुख्य पर्यायी नावे अर्थासहीत, लॅटिन नाव, स्वरूप, गुण, रसपंचक, दोषघ्नता, रोगघ्नता, संस्थानिक कर्म, प्रमुख कर्म, आमायिक प्रयोग, मात्रा, कल्प लिहा.

Describe in detail 'Bilwa' dravya based on following points.

Gana, Kula, Main synonymys with meaning, Latin name, Swarup, guna, Rasapanchak. Doshaghnata. Rogghnata, Sansthanik Karma, Amayik Prayog, Matra and Formulation.

